

UTKAST

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av klimatlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i klimatlagen. Till klimatlagen fogas bestämmelser om en kommunal klimatplan och om ändringssökande enligt klimatlagen. Syftet med propositionen är att främja uppnåendet av klimatlagens mål och stärka klimatarbetet i kommunerna. Ett annat mål är att genom bestämmelserna om ändringssökande främja tillgodoseendet av rättssäkerheten. De bestämmelser som föreslås i propositionen utgör ett komplement till totalreformen av klimatlagen.

Klimatlagens tillämpningsområde utvidgas till att också gälla kommunerna. Det föreslås att kommunerna ska åläggas skyldighet att utarbeta en klimatplan som de ska uppdatera minst en gång per fullmäktigeperiod. Planen ska antas av fullmäktige. Kommunen ska i sin plan ställa upp ett utsläppsminskningmål och fastställa åtgärder som ska minska utsläppen i kommunen. Kommunen ska också följa upp hur planen genomförs. Planen kan också utarbetas tillsammans med andra kommuner i regionen.

Det föreslås att klimatlagen ska kompletteras också i fråga om bestämmelserna om ändringssökande. Till klimatlagen fogas en uttrycklig bestämmelse om sökande av ändring i statsrådets beslut. Ändring i statsrådets beslut ska sökas hos högsta förvaltningsdomstolen. Statsrådets beslut ska delges genom en offentlig kungörelse.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den [1 januari 2023].

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
LAGFÖRSLAG	4
Lag om ändring av klimatlagen.....	4
BILAGA	7
PARALLELLTEXT	7
Lag om ändring av klimatlagen.....	7

Klän

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av klimatlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras ...
fogas ... som följer:

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på de statliga myndigheternas uppgifter vid utarbetandet av klimatpolitiska planer och säkerställandet av att dessa verkställs. Denna lag tillämpas också på kommuner när de utarbetar kommunala klimatplaner och följer upp genomförandet av planerna.

5 §

Åtgärder som främjar begränsningen av och anpassningen till klimatförändringar

Statliga myndigheter ska i sin verksamhet främja genomförandet av målen och de klimatpolitiska planerna enligt denna lag.

14 a §

Kommunal klimatplan

Varje kommun ska utarbeta en klimatplan eller uppdatera sin klimatplan minst en gång per fullmäktigeperiod. Planen ska innehålla

- 1) ett mål för hur utsläppen av växthusgaser ska minskas i kommunen,
- 2) åtgärder som ska bidra till att minska utsläppen av växthusgaser i kommunen,
- 3) uppgifter om hur utsläppen av växthusgaser har utvecklats i kommunen,
- 4) uppgifter om uppföljningen av genomförandet av planen,
- 5) andra omständigheter som anses behövliga.

När kommunen ställer upp det mål som avses i 1 mom. 1 punkten ska den beakta de mål som avses i 2 § 1 mom. 1—3 punkten. Det mål för ökning av upptaget i sänkor som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten ska beaktas också om kommunen i planen ställer upp mål för upptaget eller anger åtgärder som gäller sänkor. Om kommunen ställer upp mål eller anger åtgärder som gäller anpassning till klimatförändringar i sin plan, bör den beakta det mål som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten.

Den kommunala klimatplanen ska antas av fullmäktige. Kommunen ska följa upp genomförandet av planen. Planen bör beaktas i den kommunstrategi som avses i 37 § i kommunallagen (410/2015) och i den verksamhetsberättelse som avses i 115 § i den lagen.

Kommunen kan också utarbeta den plan som avses i denna paragraf tillsammans med andra kommuner i regionen. En gemensam plan ska innehålla kommunspecifika mål och åtgärder. En plan som utarbetats gemensamt ska antas av fullmäktige i respektive kommun. Miljöministeriet kan bevilja kommunen statsunderstöd för utarbetande eller uppdatering av en i denna paragraf

avsedd plan inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten. På understödet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

3 kap.

Rapportering och uppföljning

19 §

Myndigheternas uppgifter

Styrningen och uppföljningen av verkställigheten av de klimatpolitiska planer som avses i denna lag åligger varje ministerium i fråga om det egna ansvarsområdet. För sammanställandet av klimatårsberättelsen svarar miljöministeriet.

Kommunernas utsläppsdatatjänst upprätthålls av Finlands miljöcentral.

21 a §

Delgivning av statsrådets beslut

De beslut av statsrådet som avses i denna lag delges genom en offentlig kungörelse enligt 62 a § i förvaltningslagen (434/2003).

21 b §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Ett sådant beslut av statsrådet som avses i 16 § 1 mom. i denna lag och där behov av ytterligare åtgärder konstateras får överklagas endast i samband med ett i 17 § 1 mom. avsett beslut.

Besvärsmätt i fråga om statsrådets beslut har

- 1) den, vars rätt, skyldighet eller intresse på ett särskilt sätt kan beröras av konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av dem,
- 2) en registrerad förening som bedriver riksomfattande verksamhet och som enligt sina stadgar företräder intressen hos de personer som avses i 1 punkten eller, om konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem på ett särskilt sätt kan gälla ett visst område i landet eller en del av det, en motsvarande lokal eller regional förening,
- 3) en registrerad förening eller stiftelse som bedriver riksomfattande verksamhet och vars syfte är att främja naturvård, hälsoskydd eller miljöskydd,
- 4) ett landskapsförbund, om konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem på ett särskilt sätt kan gälla landskapets område,
- 5) en riksomfattande statlig myndighet, vars ansvarsområde har koppling till allmänna intressen som på ett särskilt sätt kan beröras av konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem och vars ansvarsområde och verksamhetsområde har koppling till allmänna intressen som på ett särskilt sätt kan beröras av konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem,
- 6) sametinget och
- 7) skoltarnas byastämman.

En i 2 mom. 1—2 och 4—5 punkten avsedd ändringssökande bör i sina besvär redogöra för de särskilda skäl som utgör grund för besvärsrätten. Om det i samband med besvären inte redogörs för de särskilda skäl som utgör grund för besvärsrätten, kan förvaltningsdomstolen lämna besvären utan prövning utan att bereda ändringssökanden möjlighet att komplettera besvären.

Beslutet får verkställas trots ändringssökande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut av kommunala myndigheter finns i kommunalagen (410/2015).

Denna lag träder i kraft den 20 .

En första kommunal klimatplan enligt 14 a § ska antas senast under den första fullmäktigeperioden efter ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

..minister Förnamn Efternamn

Lag

om ändring av klimatlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras ...
fogas ... som följer:

Gällande lydelse

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på de statliga myndigheternas uppgifter vid utarbetandet av klimatpolitiska planer och säkerställandet av att dessa verkställs.

5 §

Åtgärder som främjar begränsningen av och anpassningen till klimatförändringar

Statliga myndigheter ska i sin verksamhet främja genomförandet av målen och planerna enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på de statliga myndigheternas uppgifter vid utarbetandet av klimatpolitiska planer och säkerställandet av att dessa verkställs. *Denna lag tillämpas också på kommuner när de utarbetar kommunala klimatplaner och följer upp genomförandet av planerna.*

5 §

Åtgärder som främjar begränsningen av och anpassningen till klimatförändringar

Statliga myndigheter ska i sin verksamhet främja genomförandet av målen och *de klimatpolitiska* planerna enligt denna lag.

14 a §

Kommunal klimatplan

Varje kommun ska utarbeta en klimatplan eller uppdatera sin klimatplan minst en gång per fullmäktigeperiod. Planen ska innehålla

- 1) ett mål för hur utsläppen av växthusgaser ska minskas i kommunen,
- 2) åtgärder som ska bidra till att minska utsläppen av växthusgaser i kommunen,
- 3) uppgifter om hur utsläppen av växthusgaser har utvecklats i kommunen,
- 4) uppgifter om uppföljningen av genomförandet av planen,

Gällande lydelse

3 kap. Rapportering och uppföljning

19 §

Myndigheternas uppgifter

Styrningen och uppföljningen av verkställigheten av de planer som avses i denna lag åligger varje ministerium i fråga om det egna ansvarsområdet. För sammanställandet av klimatårsberättelsen svarar miljöministeriet.

Föreslagen lydelse

5) andra omständigheter som anses behövliga.

När kommunen ställer upp det mål som avses i 1 mom. 1 punkten ska den beakta de mål som avses i 2 § 1 mom. 1—3 punkten. Det mål för ökning av upptaget i sänkor som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten ska beaktas också om kommunen i planen ställer upp mål för upptaget eller anger åtgärder som gäller sänkor. Om kommunen ställer upp mål eller anger åtgärder som gäller anpassning till klimatförändringar i sin plan, bör den beakta det mål som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten.

Den kommunala klimatplanen ska antas av fullmäktige. Kommunen ska följa upp genomförandet av planen. Planen bör beaktas i den kommunstrategi som avses i 37 § i kommunallagen (410/2015) och i den verksamhetsberättelse som avses i 115 § i den lagen.

Kommunen kan också utarbeta den plan som avses i denna paragraf tillsammans med andra kommuner i regionen. En gemensam plan ska innehålla kommunspecifika mål och åtgärder. En plan som utarbetats gemensamt ska antas av fullmäktige i respektive kommun. Miljöministeriet kan bevilja kommunen statsunderstöd för utarbetande eller uppdatering av en i denna paragraf avsedd plan inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten. På understödet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

3 kap. Rapportering och uppföljning

19 §

Myndigheternas uppgifter

Styrningen och uppföljningen av verkställigheten av *de klimatpolitiska* planer som avses i denna lag åligger varje ministerium i fråga om det egna ansvarsområdet. För sammanställandet av klimatårsberättelsen svarar miljöministeriet.

Kommunernas utsläppsdatatjänst upprätthålls av Finlands miljöcentral.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

21 a §

Delgivning av statsrådets beslut

De beslut av statsrådet som avses i denna lag delges genom en offentlig kungörelse enligt 62 a § i förvaltningslagen (434/2003).

21 b §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Ett sådant beslut av statsrådet som avses i 16 § 1 mom. i denna lag och där behov av ytterligare åtgärder konstateras får överklagas endast i samband med ett i 17 § 1 mom. avsett beslut.

Besvär rätt i fråga om statsrådets beslut har

- 1) den, vars rätt, skyldighet eller intresse på ett särskilt sätt kan beröras av konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av dem,*

- 2) en registrerad förening som bedriver riksomfattande verksamhet och som enligt sina stadgar företräder intressen hos de personer som avses i 1 punkten eller, om konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem på ett särskilt sätt kan gälla ett visst område i landet eller en del av det, en motsvarande lokal eller regional förening,*

- 3) en registrerad förening eller stiftelse som bedriver riksomfattande verksamhet och vars syfte är att främja naturvård, hälsoskydd eller miljöskydd,*

- 4) ett landskapsförbund, om konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem på ett särskilt sätt kan gälla landskapets område,*

- 5) en riksomfattande statlig myndighet, vars ansvarsområde har koppling till allmänna intressen som på ett särskilt sätt kan beröras av konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem och vars ansvarsområde och verksam-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

hetsområde har koppling till allmänna intressen som på ett särskilt sätt kan beröras av konsekvenserna av klimatförändringar eller av begränsningen av eller anpassningen till dem,

6) sametinget och

7) skoltarnas byastämma.

En i 2 mom. 1—2 och 4—5 punkten avsedd ändringssökande bör i sina besvär redogöra för de särskilda skäl som utgör grund för besvärsrätten. Om det i samband med besvären inte redogörs för de särskilda skäl som utgör grund för besvärsrätten, kan förvaltningsdomstolen lämna besvären utan prövning utan att bereda ändringssökanden möjlighet att komplettera besvären.

Beslutet får verkställas trots ändringssökande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut av kommunala myndigheter finns i kommunallagen (410/2015).

Denna lag träder i kraft den 20 .

En första kommunal klimatplan enligt 14 a § ska antas senast under den första fullmäktige-perioden efter ikraftträdandet av denna lag.